

23 березня 2023

УКРАЇНА

Більше п'ятдесяти місцевих громад закриті для журналістів

Більше п'ятдесяти місцевих громад України відтепер закриті для журналістів. Репортери без кордонів (РБК) закликають українську владу негайно скасувати ці надмірні обмеження, щоб журналісти могли продовжувати працювати.

Більше п'ятдесяти місцевих громад України зараз недоступні журналістам для виконання ними своїх обов'язків. Ці обмеження випливають з наказу Головнокомандувача Збройних Сил України. З березня він змінив правила, які регулюють роботу журналістів під час війни. Новий порядок передбачає, що кожне військове командування класифікує території своєї відповідальності [за трьома новими категоріями](#): зелена, жовта та червона зони. У зелених зонах акредитовані журналісти можуть працювати вільно. У жовтих зонах їхня робота підлягає адміністративному та військовому регулюванню. У червоних зонах працювати заборонено.

"Це рішення просто незрозуміле", - обурюється керівник представництва РБК у Східній Європі та Центральній Азії Жанна Кавельє. Журналістам довільно заборонено доступ до певних територій в той час, як одним з найважливіших питань, що стоїть на кону з початку війни, є поширення достовірної інформації, отриманої завдяки вільній роботі журналістів. РБК закликає українську владу негайно скасувати ці надмірні обмеження та серйозно продумати способи полегшення роботи для журналістів".

Відкривши списки, що встановлюють відповідні зони, медіа-фахівці намагаються збагнути логіку цього нового регулювання. "Важко зрозуміти, чому міста, які обстрілює російська армія, можуть знаходитися в зеленій зоні, а деякі досить мирні міста – в червоній", – дивується Оксана Романюк, директор Інституту масової інформації (ІМІ), українського партнера РБК. Цікаво, наприклад, що до жовтої зони входять кілька обласних центрів, таких як Миколаїв або Херсон, на півдні країни. Хаотична та дезорганізована публікація списків, [повна](#) чи [часткова](#), залежно від регіону, заважає встановити точні контури цієї нової картографії та зорієнтуватись в ситуації.

Ще одне непорозуміння: ця нова регламентація має поширюватися на всіх журналістів, які працюють у відповідних зонах, українських або іноземних, незалежно від того, висвітлюють вони війну чи місцеве життя. Таким чином, місцевий журналіст, який хоче написати статтю про нові дитячі ігрові майданчики, тепер мусить подати запит на акредитацію, щоб мати доступ до власної громади, де він працює.

Хоча питання безпеки під час війни і можуть виправдовувати зміни доступу до певних зон, однак ці правила повинні бути пропорційними та зрозумілими для всіх журналістів. В той же час попередня система акредитації, запроваджена українською владою в березні 2022 року, дозволила тисячам журналістів працювати максимально вільно, хоча вона теж не була позбавлена недоліків. Зокрема, у листопаді 2022 року РБК виступив проти тимчасового [позбавлення акредитації кількох десятків журналістів](#), які висвітлювали звільнення Херсона.

Україна посідає 106 місце зі 180 країн у [Всесвітньому індексі свободи преси RSF](#) за 2022 рік.